

ajan jälki

sirpa kukka

Kirja *Ajan jälki* on jatkoa esikoisteokselle
Kylän jälki.

Meissä elää myös se, mitä on vaiettu.
Se näkyy siinä, mitä emme osaa sanoittaa,
mutta kannamme silti.
Totuus ei katoa.
Se siirtyy ihmiseltä toiselle, sukupolvelta
seuraavalle.
Ja jonkun on lopulta pysähdyttävä.
Katsottava sitä kohti.

Sirpa Kukka

Ajan jälki

romaani

Nimikkeen automaattinen analysointi tietojen, erityisesti mallien, trendien ja korrelaatioiden, saamiseksi tekijänoikeuslain 13b § ("tekstin- ja tiedonlouhinta") mukaisesti on kielletty.

© 2026 Sirpa Kukka

Kustantaja: BoD · Books on Demand,
Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,
bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee
273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-2801-7

Luku 1

*Askeleet kantaa
taskussa menneet vuodet
liian raskaina*

Palasin pari päivää sitten kotikylältäni.
Olin lähtenyt sinne etsimään lapsuuttani,
mutta löysinkin paljon salaisuuksia.
Enemmän kuin olisin ollut valmis kantamaan.
Laukut seisoivat edelleen eteisessä, koskemattomina.
Päivästä toiseen katsoin niitä ohi kulkiessani.
En halunnut palata siihen mitä olin kokenut
kotikylällä – nähnyt metsässä.
Olen ollut niin uupunut, etten ole jaksanut
tarttua mihinkään konkreettiseen.

Osa laukun sisällöstä ei kuulunut tähän asuntoon: todisteet, viestit.

Ne pitäisi viedä viipymättä poliisille.

Olin yrittänyt ravistella tapahtumia pois ja unohtaa hetkeksi.

Mutta ei.

Ne pakottivat lopulta tarttumaan toimeen.

Nyt tiesin, ettei lykkääminen enää auttanut.

Kaikki, mikä oli tullut esiin, vaati tulla nähdyksi.

Avasin laukun ja kaivoin sieltä mitä olin löytänyt ja ottanut mukaani.

Nostin löydökseni keittiön pöydälle ja siirtelin niitä eri järjestykseen.

Ne eivät muodostaneet kokonaisuutta.

Katselin niitä hetken. Kahvinkeitin pulputti hiljaa taustalla.

Vanha metallinen rasia, sen sisällä muutama valokuva ja kirje.

Rasia oli löytynyt metsästä, piilotettuna puron lähelle, kaivettuna maahan.

Löysimme sen Reetan kanssa.

Reeta – hän oli nainen lapsuudestani.

Ilmestyi eräänä päivänä metsämökkiin, yllättäen.

Hän oli tuonut mukanaan kartan. Sen avulla löysimme maakellarin.

Siellä olivat ne luut. Kenen ne olivat?

Katsoin sopimusta – kylän miesten keskenään tekemää.

Siitä ilmeni, että jotain paha oli tapahtunut.

Se oli löytynyt Haikion vintiltä. Niin ainakin luulin.

Siinä uhkailtiin ja varoiteltiin.

Otin esille myös omat muistiinpanoni, ne mitä olin ehtinyt kirjoittaa – ihmisten tarinoita ja haastatteluja.

Luin muistiinpanojani uudelleen. Pysähdyin välillä.

Jotkut asiat tuntuivat edelleen vierailta.

Toiset liian tutuilta.

Yksi valokuvista oli haalistunut, mutta siitä erotti vielä metsän.

Kuvan keskellä näkyi vanha mökki.

Pihalla raavaat miehet kaivoivat maata.
Heillä oli päällään sarkatakit. Jaloissa pitkä-
vartiset saappaat.
Puukot roikkuivat vyöllä tupeissaan. Lätsät
päässä, vinossa.
Kuva vei minut hetkeksi takaisin paikkaan,
missä oli tapahtunut pahoja asioita.
Niistä ei saanut kylällä puhua – ei ääneen.
Siellä opin, että vaikeneminen ei pyyhi mi-
tään pois.
Se jättää jäljen, joka ei katoa – ei ihmisistä,
eikä ajasta.
Join kahviani hitaasti keräten samalla roh-
keutta lähteä poliisiasemalle.
Mitä heille kertoisin?
Uskoisivatko he?
Lopulta pakkasin tavarat reppuuni.
Puin vaatteet ja lähdin ulos.

Luku 2

Aurinko paistoi kirkkaasti taivaalta.

Sen säteet kimaltelivat hangella.

Hengitin syvään raikasta ilmaa toivoen, että se olisi huuhtonut pois metsästä palanneet muistot.

Saavuin poliisilaitoksen pihalle. Jäin hetkeksi seisomaan oven eteen.

Jalat tuntuivat huterilta.

Lopulta astuin sisään ovesta ja tulin isoon aulaan.

Ympärillä kaikki oli kirkasta ja siistiä.

Liian selkeää siihen nähden, mitä olin mukanaan tuonut.

Vasemmalla oli tiski. Sen takana istui nainen keskittyneenä tietokoneen näyttöön.

Kävelin hänen luokseen.

Pyysin päästä puhumaan jonkun kanssa.

Minun pitäisi tehdä ilmianto.

Se tuntui liialta. En ollut koskaan ollut poliisien kanssa tekemisissä.

Seisoin siinä avuttomana ison asian äärellä.

Tuttu ahdistus teki tuloaan ja henki alkoi salpaantua.

Aloin hokemaan mielessäni *rentoudu*.

Hengitin tasaisesti nenän kautta sisään ja suusta ulos opitun kaavan mukaan.

– Minkälaisesta ilmiannosta on kyse?

Nainen kysyi virallisella, hieman kalsealla äänellä katsomatta minuun.

Avasin suuni, mutta sanat takertuivat kurkkuuni. Kurkku tuntui kuivalta.

Sain lopulta puristettua ulos karhealla äänellä:

– Saisinko lasin vettä?

Nainen katsoi minua kummeksuen ja viittasi seuraamaan.

Seurasin häntä toiseen kerrokseen.

Hän vei minut huoneeseen missä pöydän takana istui vanhempi konstaapeli.

Nainen kaatoi lasiin vettä ja ojensi minulle.

Katsoi hetken terävästi ja jatkoi.

– Tällä rouvalla on jotain kerrottavaa. Otatko sinä, Jaakko, hänet vastaan ja kirjaat ylös?

– Istu tänne vaan, ole hyvä. Jaakko sanoi ja osoitti tuolia.

Istuin ja puristelin käsiäni yhteen.

Niitä paleli.

– Onko siellä ulkona vielä pakkasta? Aamulla oli kova viima kun tulin töihin.

Jaakko tutki samalla pöydällä olevia papereita, ei katsonut vielä minuun.

Häneltä ei kuitenkaan ollut jäänyt huomauttamatta pakkoliikkeeni.

Istuin hiljaa. Katselin kuinka hän siirteli papereita sivuun ja lopulta kääntyi minuun päin.

Hän oli varmaan yrittänyt keventää tunnelmaa rupattelulla.

– Joo, kyllä siellä oli viimaa vieläkin. Kävelin tänne niin vähän alkoi palella.

– No, aloitetaan. Mikä on nimenne, syntymäaikanne ja osoitteenne?

Ne olivat ensimmäiset kysymykset.

– Katsotaan sitten, mitä teillä on kerrottavaa.

Hän nosti katseensa ja hymyili rohkaisevasti.

Se herätti luottamusta.

Tarkkailin häntä salaa.

Hänellä oli ohimolta harmahtavat hiukset, kirkkaat, siniset silmät. Voimakkaat, mutta lempeät piirteet.

Hän istui jyrkevästi selkä suorassa. Katse minuun suunnattuna.

– Ei mitään hätää. Ei tarvitse pelätä. Meillä on kyllä aikaa.

Jaakko jatkoi, kun huomasi epävarmuuteni.

– Aloitat, kun olet valmis.

Kerroin hänelle nimeni, syntymäaikani ja osoitteeni – ja sen, etten ole rouva.

Aloin takellellen kertomaan siitä, mitä olin vuoden aikana kokenut kylällä.

Mitä olin löytänyt metsästä.

Sanat pulppusivat suustani.

Pidin taukoja tarinan lomassa, kun tuntui, että happi loppuu. Vaikenin hetkeksi.

Hengitin syvään ja join vettä.

Jaakko kuunteli tarkkaavaisena ilmekään värähtämättä.

Hän ei kirjoittanut vielä mitään ylös.

Vihdoin pääsin tarinan kohtaan, missä mainitsin kivien alta löytämämme maakellarin.

Siellä olleet ihmisen jäännökset. Ja saappaat.

Hän yskähti, nosti kätensä ja sanoi kovalla, yllättävän karkealla äänellä.

Se vähän pelästytti minut.

– Nyt seis. Pysähdytään tähän. Mistä sinä oikein puhut? Onko jostain kuopasta löytynyt ruumis? Hetkinen... tähän muuttaa nyt asioiden kulkua.

Aloitetaanhan alusta, mutta hitaammin.

Hänen ilmeestään näin, ettei hän pitänyt kertomaani enää pelkkänä tarinana.

– Voisitko kertoa vielä rauhassa kaiken, minä tiedät ja mitä olet nähnyt?

Minä kerroin mitä muistin. Myös metsämökin tapahtumat.

Kerroin Reetasta, kartasta ja maakellarista.

Kaiken, mitä minulle oli selvinnyt.

Jaakko teki muistiinpanoja ja nyökkäsi välillä.

– Ymmärsinkö oikein, että löysitte ne yhdessä?

Nyökkäsin.

Hän oli hetken hiljaa, sitten jatkoi:

– Tämä täytyy ottaa nyt tutkintaan viipymättä. Otamme yhteyttä paikkakunnan poliisiin ja sovimme jatkotoimista heidän kanssaan.

Hän katsoi minua hetken.

– Sinun on hyvä olla nyt tavoitettavissa.

Hän piti pienen tauon.

– Olisi tärkeää, ettet poistu paikkakunnalta – toistaiseksi. Ilmoitathan meille, jos suunnitelmat muuttuvat.

Hän jatkoi katse minuun kiinnittyneenä:

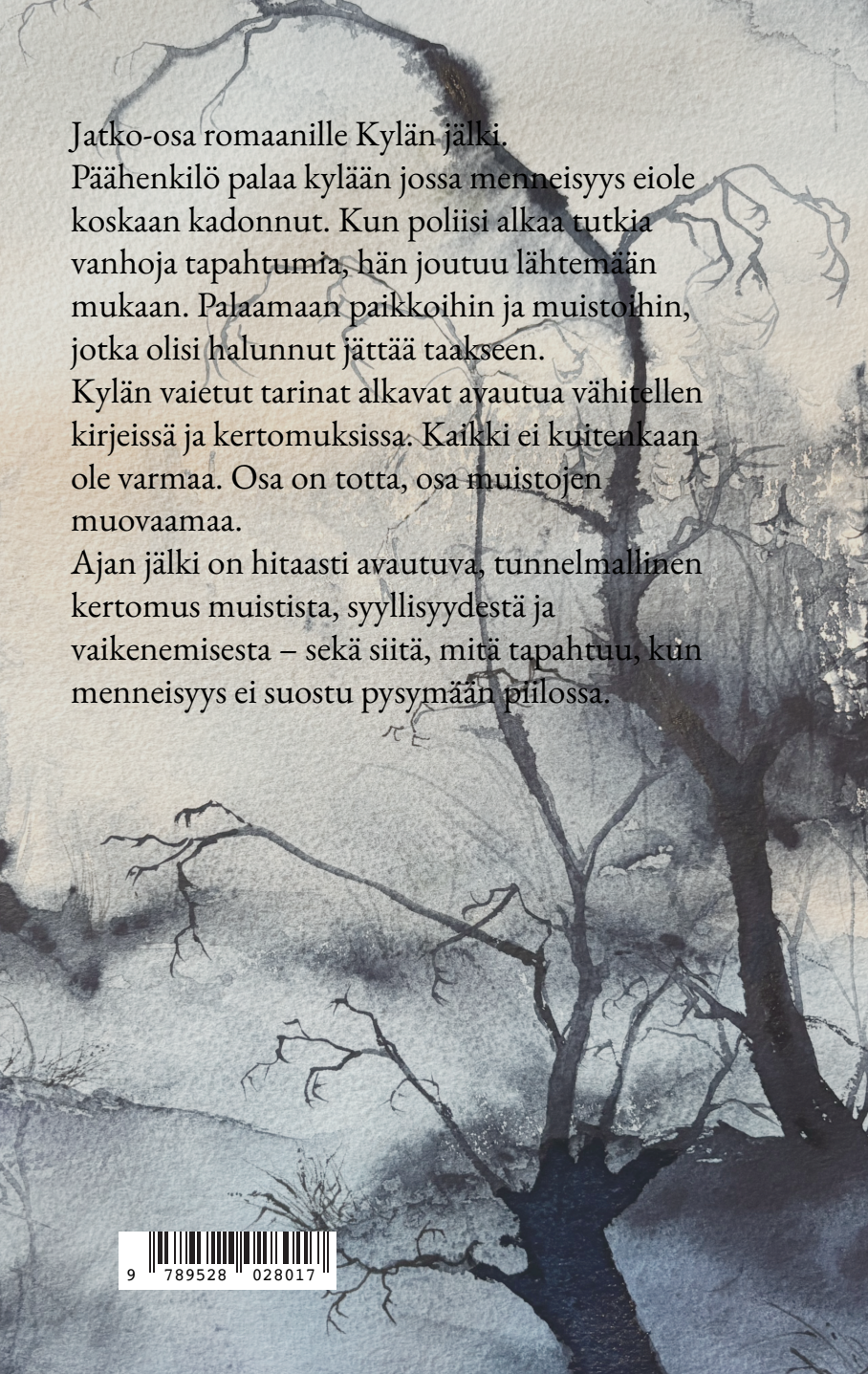
– Tarvitsemme sinut mukaan näyttämään, missä kaikki on tapahtunut.

Onnistuuko se?

– Selvä, kyllä se onnistuu sanoin vapisevalla äänellä.

Kyöneleet nousivat silmiini ja aloin täristä.

Mikään ei ollut selvää.

Jatko-osa romaanille Kylän jälki.

Päähenkilö palaa kylään jossa menneisyys ei ole koskaan kadonnut. Kun poliisi alkaa tutkia vanhoja tapahtumia, hän joutuu lähtemään mukaan. Palaamaan paikkoihin ja muistoihin, jotka olisi halunnut jättää taakseen.

Kylän vaietut tarinat alkavat avautua vähitellen kirjeissä ja kertomuksissa. Kaikki ei kuitenkaan ole varmaa. Osa on totta, osa muistojen muovaamaa.

Ajan jälki on hitaasti avautuva, tunnelmallinen kertomus muistista, syyllisyydestä ja vaikenemisesta – sekä siitä, mitä tapahtuu, kun menneisyys ei suostu pysymään piilossa.

9 789528 028017